

Personal Computer Magazine

November 1994

Geluidskaarten test

Roland SCD-15 Sound Canvas MIDI Daughterboard

Ze zijn er, mensen die hun ziel en zaligheid aan een handheld-computer toevertrouwen. Alle afspra-

ken, telefoonnummers, berekeningen, invallen en aanverwant lief en leed dragen ze in hun binnenzak mee. De gebruikers van die superhandige minikantoortjes zijn vaak zakenlui, die regelmatig onderweg zijn en veel

geen diskette in de doos. De software waarmee de fax moet werken bevindt zich namelijk in het interne geheugen van de modem.

LISTIG

Vanuit het installatiemenu is het interne geheugen van de fax te benaderen, en de applicatie wordt automatisch overgezet. U zult dus nooit zonder applicatie over straat gaan. Ander voordeel is dat bij eventuele geheugennoed op de Psion wat ruimte is te creëren door de fax- of communicatie-software even weg te halen.

De bijgeleverde fax-applicatie levert meer dan voldoende mogelijkheden om faxen te bewerken en om te

PSION 3FAX FAX/MODEM

HOUD ALLES IN DE HAND

uiteenlopende contacten onderhouden.

Voor de gebruikers van de Psion series 3a is er sinds kort een bijzondere communicatieve uitbreiding: een fax/modem in hetzelfde *design*. De 3Fax zoals hij officieel heet, meet 16,5 x 5 cm en vindt gemakkelijk een plaatsje in binnenzak of koffer. Met een speciale kabel is hij direct met de uitbreidingsconnector van de Psion series 3 te verbinden. De andere verbinding is bestemd voor de telefoonaansluiting. De derde is voor een externe netadapter; hoe wel dit overbodig lijkt omdat de batterijen volgens de leverancier goed zijn voor 60 uren faxverkeer. Geen hardware zonder software. Maar bij de 3Fax niks

vormen naar uw huisstijl. Zo zijn zelfs plaatjes en verschillende fonts in de fax op te nemen.

Naast het faxprogramma is op dezelfde listige wijze in het geheugen van de 3Fax een communicatieprogramma opgenomen. Met de standaard-Hayes-commando's en een snelheid van 9600 bps (V22bis en V42bis) kunnen nu overal ter wereld BBS-en worden geraadpleegd en is elektronische post binnen te halen. De prijs van de 3Fax bedraagt f 699 / ca. Bfr 12.990. Prijzig, maar niet onoverkomelijk voor de ware liefhebber van zo'n hebbeditje.

Leverancier: Psion Nederland, telefoon 020-6533033; voor België: Microconnection, telefoon 03/2323468.

ROLAND SCD-15

MUZIKALE BRIEFKAART

Bij het afspelen van Midi-bestanden was de keuze tot nu toe duidelijk: zompige muziek uit een betaalbare geluidskaart, of stevig dokken voor topkwaliteit. Als voorbeeld van het laatste geldt al jaren de Sound Canvas van Roland, de eerste General Midi-module. Dat Roland nu de complete inhoud van die Sound Canvas heeft gereduceerd tot het formaat van een briefkaart is een prestatie op zich. Nog mooier is dat het printje zo op een aantal populaire geluidskaarten geprikt kan worden.

INSTALLEREN

De SCD-15 zit stevig verpakt in een kartonnen doos, samen met vier Engelstalige handleidingen en vijf diskettes. Installeren is vrij eenvoudig. Eén hoekpunt van het kaartje past op de expansiebus van de geluidskaart, op de andere drie hoeken zitten voetjes die keurig in voorgeboorde gaatjes vallen. Het is een kwestie van de computer openschroeven, de geluidskaart eruit halen, het Roland-kaartje er stevig opdrukken, terugzetten en de kast dichtschroeven.

Omdat de geluidskaart nu echte Midi-capaciteiten heeft, dient u hem ook als zodanig aan te spreken. Bij de Sound Blaster 16 bijvoorbeeld geeft u in de Windows-Midimapper voor elk Midi-kanaal als poortnaam op: SB16 MIDI Out. Wanneer u nu het bestand Canyon.mid met de Mediaspeler afspeelt, zult u merken dat het kattengejammer van weleer is veranderd in een perfect, strak geluid.

De SCD-15 kan op alle 16 kanalen tegelijk Midi-informatie ontvangen. De kaart is 28-voudig polyfoon, zodat hij ingewikkelde stukken kan weergeven zonder noten voortijdig af te breken. Naast de 128 standaardgeluiden (van accordeon tot xylofoon) die de General Midi-norm voorschrijft, kan de SCD-15 een groot aantal variaties weergeven volgens GS-standaard. In totaal zijn er 354 verschillende geluiden, inclusief 41 speciale effecten (als applaus, helicopters en pistoolschoten). Ook bevat de kaart 9 drumsets. De SCD-15 beschikt verder over ingebouwde reverb (nagalm) en chorus, beide in acht varianten.

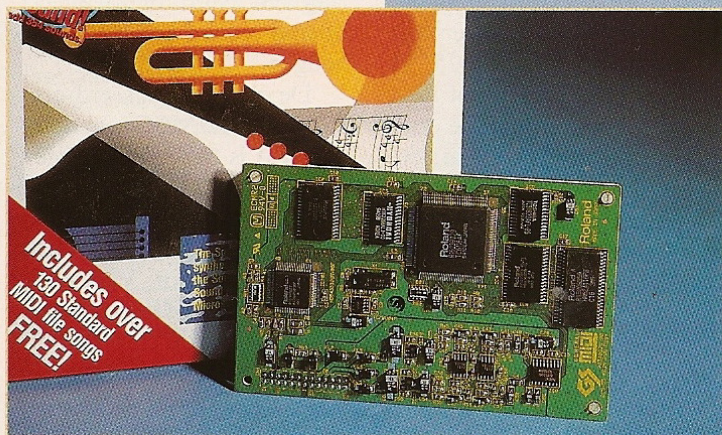
Bij vergelijking met een 'echte' Sound Canvas is geen kwaliteitsverschil vast te stellen, al laten sommige instrumenten subtiele klankverschillen horen. Het stereo-beeld bleek omgekeerd, maar dat eenvoudig te verhelpen door de pluggen om te wisselen.

Roland brengt ook een iets voordeliger versie van de opsteekkaart uit, de SCD-10. Deze beschikt alleen over de 128 basisgeluiden. Ook de mogelijkheden om de geluidswaargave te beïnvloeden zijn bij de SCD-10 minder uitgebreid.

Bij de SCD-15 en SCD-10 worden de programma's DoReMix en Easy Duke meegeleverd. DoReMix is een heel aardig programma voor het zelf produceren van muziek. Uit een groot aantal voorgespeelde loopjes, variërend van drum- en baspartijen tot

piano's, strijkers en synthesizers, zijn met eenvoudig knippen en plakwerk complete songs van professionele kwaliteit samen te stellen. Het resultaat laat zich opslaan als standaard Midi-bestand en kan dan met een sequencerprogramma verder worden bewerkt.

Easy Duke is een jukebox die geen platen maar Midi-bestanden afspeelt. Onhandig is dat de jukebox met hooguit acht nummers gevuld kan

worden. En dat terwijl Roland toch ruim 130 Midi-bestanden meelevert, die overwegend van uitstekende kwaliteit zijn - enkele klinken zelfs rondt indrukwekkend. Vooral de 30 GS-nummers op de vijfde diskette halen alles uit de Sound Canvas wat erin zit, en dat is heel wat.

Voor plaatsing van het opsteekprintje voldoet een 386-pc (486 aanbevolen) met 4 Mb Ram, 10 Mb vrije schijfruimte en een van de volgende geluidskaarten: Sound Blaster 16, 16 Basic, 16 ASP, 16 SCSI-2, Sound Galaxy NX Pro 16, PRO 16 Extra.

Gezien de prijs (f 540 / ca. Bfr 9720 voor de SCD-15, f 440 / ca. Bfr 7920 voor de SCD-10, beide inclusief btw), en de grote schare Sound Blaster-bezitters op zoek naar beter geluid, kon Roland wel eens een hit in handen hebben.

Marcel van Valen

Leverancier: Roland Benelux, telefoon 00-32-14-575811; ook voor België.

Al een aantal jaren steelt SNI (Siemens Nixdorf) show na show waarbij het bedrijf als eerste nieuwe computersystemen introduceert. De eerste Pentium? Ze hadden hem. De eerste DX4-processor? In een SNI-computer kwam je hem tegen.

Jammer genoeg hebben tot nu toe maar weinig eindgebruikers van deze producten kunnen genieten. Tot nu

inch formaat. Later een CD-Rom bijplaatsen is er met deze Scenic 4 dus niet bij.

Voor het aansluiten van randapparatuur zijn er de standaardaansluitingen aan de achterzijde: een voor serieel en een voor parallel verkeer, een VGA-aansluiting en netspanningsconnectoren.

Met een eenvoudige beweging kan de kap van de computer worden verwijderd. Van binnen maakt de computer een degelijke indruk. De hoofdkaart is uitgevoerd in SMD-techniek en bevat de elektronica voor de video en de controllers voor de schijfgeheugen. De paar kabeltjes die overblijven zijn voor aansluiting van de harde schijf en het diskteststation.

Dwars op de hoofdkaart staan twee ISA-uitbreidingsposities. Naast de hoofdprocessor (er is keus uit een reeks variërend van 486SX

SIEMENS NIXDORF SCENIX

RIGIDE MAAR DEGELIJK

toe, want daar gaat verandering in komen. Siemens Nixdorf heeft de eindgebruiker ontdekt en speciaal voor hem (m/v) op maat een nieuwe computerlijn ontwikkeld. Vanaf heden kunt u op verschillende plaatsen en via diverse kanalen een Scenic 4 kopen. We kijken naar een van de eerste modellen die van de assemblagelijijn kwam.

CONFIGURATIE

De Scenic 4 is van buiten en binnen mooi afgewerkt en is eenvoudig van opzet. Aan de voorkant zit een 3,5-inch diskteststation, een aan/uitschakelaar en een aantal leds voor de systeemmeldingen (harde schijf en aan/uit). Grote ontbrekende is een uitbreidingspositie van 5,25-

tot en met 486DX2/66) kan in twee SIMM's een werkgeheugen van 4 tot 32 Mb worden geplaatst.

Voor de video-aansturing wordt gebruik gemaakt van de Cirrus GD5428 grafische processor. Standaard draagt het videogeheugen 512 Kb, maar dit kan worden uitgebreid tot 1 Mb. Met het standaard 512-Kb videogeheugen kunnen bij een resolutie van 1024 x 768 16 kleuren worden weergegeven. Bij 800 x 600 beeldpunten kan de kaart maximaal 256 kleuren aan.

Voor de harde schijf is de keus gevallen op een Western Digital AC 1210F met een capaciteit van 202 Mb. Op deze schijf is Windows 3.11 al geïnstalleerd.

De toetsenborden van Sie-

mens laten zien dat het verleden in ere wordt gehouden. De ontwerpers hebben wel enkele veranderingen aangebracht, maar de ronde vormen van de bovenkant van de toetsen zijn gebleven. Het zal dan ook even duren eer de meeste gebruikers vertrouwd zijn met de bijzondere aanslag van deze toetsenborden.

SPARTAANS

Alle testen die we op de Scenic loslieten, werden zonder problemen doorlopen. De uitbreiding met een netwerkkaart, de applicaties van de VNU European Lab's-testprocedure haalde de computer in totaal vijf maal en leverden een totaalscore van 0,65 ten opzichte van de referentiecomputer, een Apricot Xen-PC, evenals de testcomputer een 486SX-model.

Pluizen we de resultaten uit, dan zien we voor DOS prestaties van 1,3 tot 1,6

